

ЗВІТ

МЕТА

ЛАБ

2025

ПЕРЕДМОВА	7
ПРО ГОЛОВНЕ У 2025-МУ	11
КО-ХАТИ	13
ПОЛЕ	18
РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ	26
ПРОЄКТ КО-ХАТИ	31
ВСТУП	32
ВІДКРИТТЯ НОВИХ ДОМІВОК У 2025 РОЦІ	35
ПРОЄКТ ДОВГОСТРОКОВОГО ДОСТУПНОГО ЖИТЛА «ЗІРОЧКА»	42
ПОКРАЩЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ДІЮЧИХ ШЕЛТЕРІВ	52
ЦЕНТР РОЗРОБОК ТА ПРОДУКТОВОГО ДИЗАЙНУ ПОЛЕ	57
БІОЛАБОРАТОРІЯ В ПОЛЕ	59
КУРС ІЗ ПРОДУКТОВОГО ДИЗАЙНУ	63
ГРАНТОВА ПРОГРАМА РЕЗИДЕНТСТВА	64
ПРОДУКТИ, СТВОРЕНІ В ПОЛЕ У 2025 РОЦІ	66
ПОДІЇ В ПОЛЕ	76
УЧАСТЬ У ПОДІЯХ	79
КОМУНІКАЦІЇ ТА МЕДІАПРИСУТНІСТЬ	83
КЛЮЧОВІ ЗГАДКИ В МЕДІА У 2025-МУ	87
ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ	91
ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ	95
ТИП НАДХОДЖЕНЬ	96
ВИТРАТИ ПО ПРОГРАМАХ	97
ПРО НАС	99
НАШІ ПАРТНЕРИ	103

ПЕ

РЕД

МОВА

Я вдячна команді за витримку та професійність. Саме спільна робота надихає мене продовжувати і розвивати наші проєкти.

ТАНЯ ПАШИНЬСКА
АРХІТЕКТОРКА, АРТДИРЕКТОРКА ЦЕНТРУ ПОЛЕ

2025 рік, за моїм особистим відчуттям, був непростим. Я та команда працювали у високому темпі й з великою відповідальністю. Було багато проєктів, дедлайнів, експериментів, рішень, які потрібно було приймати швидко й точно.

Для мене цей рік — про витримку і дорослішання. ПОЛЕ зміцніло як центр продуктового дизайну. Ми не просто реалізовували замовлення — ми формували підхід. Вчилися тримати баланс між креативністю та системністю, між свободою експерименту і виробничою дисципліною.

Окремим виміром цього року стала робота над проєктом КО-ХАТИ в Калуші. Відновлення будівлі й перетворення її на довгострокове житло — це не лише архітектура чи будівництво. Це про середовище, яке формує відчуття гідності та стабільності. Це спільні толоки, які ми проводили разом із майбутніми мешканцями, командою та волонтерами, і які стали для мене символом спільноти. У цих простих, але важливих діях — фарбуванні, прибиранні, висаджуванні рослин, спільному готуванні їжі — народжується спільнота. І саме там відчувається, що простір — це завжди про людей.

У час війни створювати продукти, працювати з матеріалами, запускати нові колаборації — це про віру в майбутнє. І хоч як би не було складно — ми працюємо, створюємо, плануємо, живемо, мріємо.

ПРО ГОЛО ВНЕ

КО-ХАТИ

ПОЛЕ

РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ

У 2025 році МЕТАЛАБ продовжив свою роботу в умовах повномасштабної війни в Україні.

Ще у 2022 році це кардинально змістило наш фокус уваги, при цьому ми продовжуємо працювати на основі наших цінностей: сталість та циркулярність, професіоналізм, співпраця, експеримент як шлях до інновацій, довгострокове мислення, краса.

Наші дослідження та попередній досвід дозволили нам посилити реакцію на новий контекст. Реагування на кризу, соціальне житло та розвиток інновацій в умовах повномасштабної війни — нова реальність вже чотири роки.

Усвідомленість нагальної потреби в житлі для ВПО визначає наш фокус роботи в проєкті КО-ХАТИ — створення житла для тих, хто втратив дім через війну. А розуміння важливості економіки інновацій надихає розвивати Центр розробок та продуктового дизайну ПОЛЕ, де ми створюємо, прототипуємо, виготовляємо інноваційні продукти на перетині різних сфер — науки, дизайну, інженерії та мистецтва.

«БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД “КО-ХАТИ”»

У 2024 році проєкт КО-ХАТИ розпочав свій шлях до окремої незалежної інституції — через реєстрацію благодійної організації «Благодійний фонд “КО-ХАТИ”». У 2025 році команда розробила стратегію, працювала над розвитком фонду та публічною видимістю як окрема інституція. Для МЕТАЛАБ це є важливою віхою, адже означає, що ще один наш проєкт стає повноцінною операційно спроможною організацією з чіткою візією та цілями для того, щоб українці мали доступ до якісного та доступного житла, відчували захищеність і знали, як реалізувати своє право на житло.

Команда КО-ХАТИ на відкритті будівництва комплексу «Зірочка» в м. Калуш

СТАРТ ДЕСЯТОГО ПРОЄКТУ «ЗІРОЧКА»

У березні розпочалася робота на будівельному майданчику десятого об'єкта КО-ХАТИ в м. Калуш Івано-Франківської області. Тут КО-ХАТИ за підтримки генерального партнера Nadacia Habitat for Humanity International та за сприяння місцевої влади проводять реконструкцію колишнього дитячого садка. В будівлі створюють 48 житлових приміщень для близько 150 людей. У цьому проєкті ми продовжили стратегію втілення сталих будівельних рішень:

- реконструкція наявної будівлі, а не будівництво нової;
- перевикористання матеріалів;
- встановлення теплових насосів для опалення.

Ми також продовжили бути відданими нашим цінностям — професійності, красі, гідності, — розробляючи індивідуальні комфортні дизайни для кожного приміщення, втілюючи наш підхід Beauty of Care — «Краса турботи».

У Калуші ми не лише будуємо, а й розбудовуємо спільноту: навчальні програми, толоки, спільний догляд за невеликим городом та зеленою зоною — все це стало продовженням наших практик з розбудови спільнот, підтримки соціальної трансформації та згуртованості громад.

Команда КО-ХАТИ з представниками генерального партнера проєкту у будівлі колишнього садка перед початком будівельних робіт

Підписання документів про співпрацю між фондом КО-ХАТИ та Калуською міською адміністрацією

Спільна толока біля будівлі садка у Калуші

ВІДРИТТЯ ОБ'ЄКТУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

У червні ми відкрили будівлю КО-ХАТИ на 14 квартир у селі Шипинки Вінницької області. Генеральний партнер — Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

Тут ми відчули надзвичайну підтримку голови громади пані Людмили Кушнір. Її ініціативність та зацікавленість у тому, щоб громада отримала нове житло для ВПО, допомогли нам не просто реалізувати проєкт, а й відчути надзвичайну силу впливу в малих громадах. Ми розчулювалися, коли бачили сльози радості на очах в людей, які переїжджають у нове житло. Це була дуже тепла співпраця, що резонує з нашими цінностями та любов'ю до того, що робимо.

Відкриття відремонтованого житла м. Шипинки

ВІДРИТТЯ ОБ'ЄКТУ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Рік завершився відкриттям ще однієї будівлі КО-ХАТИ в м. Городок Хмельницької області, куди громада почала заселяти понад 20 родин. Таким чином, два нові об'єкти, повністю готові до проживання ВПО, запрацювали у 2025 році. У Городку ми мали перший досвід переведення нежитлової будівлі в житловий фонд, проходили усі потрібні експертизи та процес введення будівлі в експлуатацію. Цей досвід використовуємо в наших наступних об'єктах, зокрема в м. Калуш.

Відремонтована та облаштована кімната в м. Городок

ГРАНТОВА ПРОГРАМА
ДЛЯ РЕЗИДЕНТІВ

В ПОЛЕ з березня по серпень за підтримки The Possible Alliance — альянсу організацій, що розвивають імпакт-підприємництво заради відновлення України, — відбувалась грантова програма для резидентів. Тринадцять майстрів та майстринь працювали на базі наших майстерень і створювали власні продукти — розробили прототипи, експериментували, тестували власне виробництво. Ми підтримали тих, хто має спільні з нами цінності, адже одна із наших цілей — створення екосистеми для інновацій в дизайні продуктів та розвиток спільнот.

Резиденти у майстерні

У 2025 році ми фіксували ключові результати трирічного проєкту «Нова економіка Івано-Франківська» (НЕФ), в якому МЕТАЛАБ був одним із п'яти імплементуючих партнерів консорціуму. Проєкт НЕФ заклав стійку основу для розвитку інноваційної екосистеми Івано-Франківська через посилення інфраструктури підтримки бізнесу, зокрема завдяки створенню Центру продуктового дизайну ПОЛЕ як ключового простору для розробки нових продуктів.

ПОЛЕ стало точкою зростання для підприємців, дослідників і креативних команд, допомагаючи їм зберігати та масштабувати діяльність навіть в умовах війни.

Серед важливих результатів року — відкриття біолабораторії, створений та проведений курс з продуктового дизайну, демонстраційний тур об'єктами сталого будівництва, повноцінний запуск та налагодження роботи Центру ПОЛЕ як фізичного простору. В проєкті НЕФ ми відповідали за напрям сталості, використання екологічних матеріалів і кліматично сталих трансформацій.

Учасники події в центрі ПОЛЕ

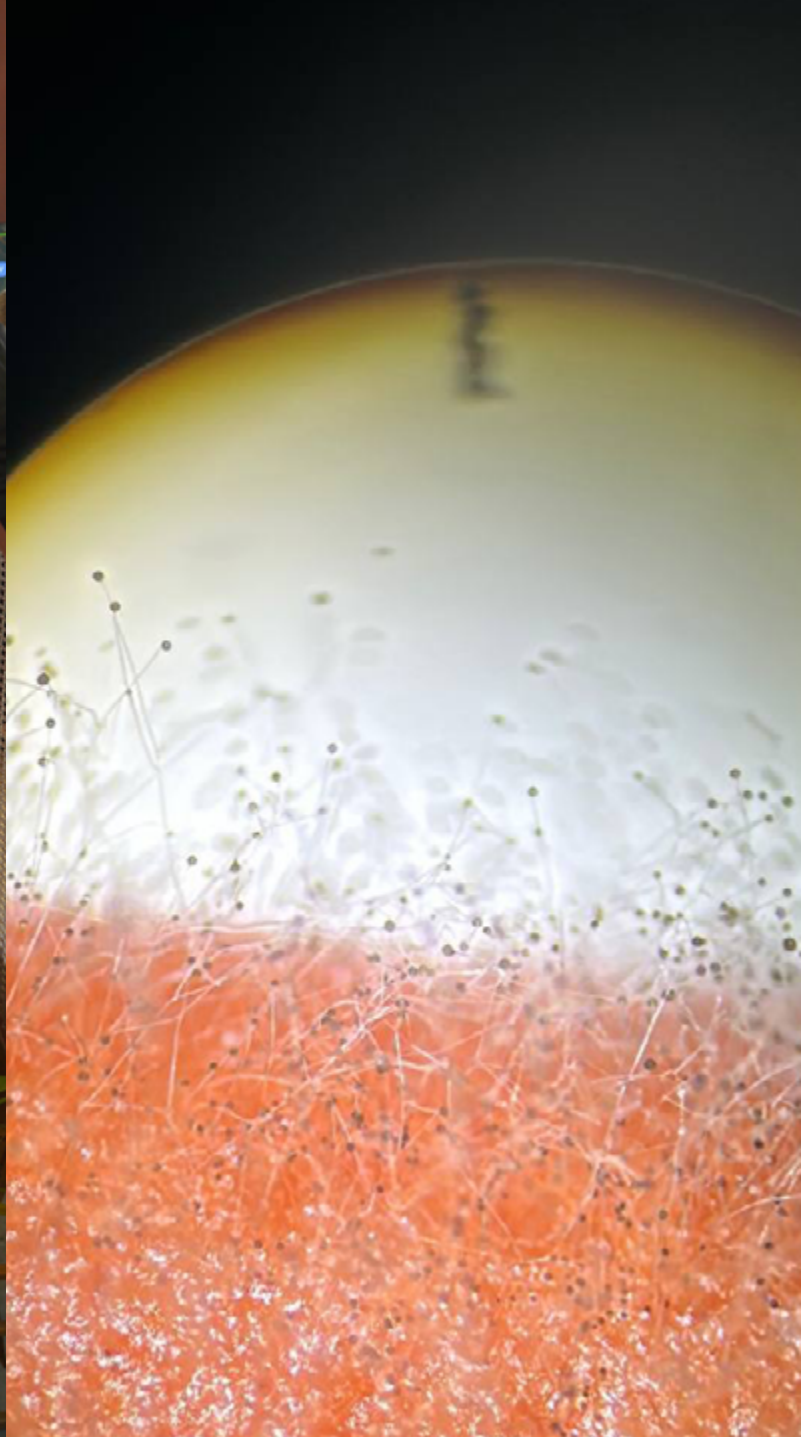

Фото з мікроскопу в біолабораторії

СТАЛЕ БУДІВНИЦТВО

Демотур об'єктами сталого будівництва — це візуалізація практик і рішень зі сталого будівництва, які використані при будівництві та відновленні Промприладу (одного із партнерів консорціуму) та при створенні Центру ПОЛЕ. Демотур відвідали понад 700 учасників та учасниць екскурсій. Учасниками курсу з продуктового дизайну в онлайн- та офлайн-форматах стали близько 200 слухачів та слухачок.

Маркування на об'єктах сталого будівництва, що виконане друком на переробленому пластику

ВІДКРИТТЯ БІОЛАБОРАТОРІЇ

Однією із найважливіших подій року для Центру ПОЛЕ стало відкриття біолабораторії. Стратегічна ціль МЕТАЛАБу — розвивати ПОЛЕ як центр продуктового дизайну, децентралізованого виробництва та технічних інновацій в Україні та за її межами, і відкриття лабораторії сприяє її досягненню. В лабораторії ми працюємо над розробкою і створенням нових матеріалів, зокрема біоплівок і біорозкладних матеріалів. Резидентки працювали тут над розробкою біорозкладного пакування.

Матеріали в лабораторії

ПРОЄКТ ДЛЯ EXPO-2025

Команда Центру ПОЛЕ впродовж року створювала різні продукти, проте одним із найяскравіших та знакових прикладів стала розробка предметів для українського павільйону на EXPO-2025 в Осаці, Японія. Предмети виставки від 3D-моделювання до фінального 3D-друку й обробки виготовили в кількох майстернях ПОЛЕ. Це ще раз підкреслює важливість міждисциплінарності та синергійної співпраці, яку ми заклали в основу ПОЛЕ.

Менеджерка виробничої команди на виставці українського павільйону в Івано-Франківську

РОЗБУДОВА ІНСТИТУЦІЙНОСТІ

Розвиток нашої команди та організаційної спроможності, інституційності МЕТАЛАБу є нашим постійним пріоритетом, робота за цим напрямом ведеться наскрізно протягом року. Наша команда була учасниками серії тренінгів та навчань, зокрема з протидії дискримінації, менеджменту житла, фінансового менеджменту, маркетингу. Ми вдосконалювали наші опера-

ційні процеси для більшої ефективності, розбудовували стабільну систему управління, яка забезпечує простір для зростання, працювали над диверсифікацією джерел фінансування з урахуванням ризиків, посилювали фінансовий менеджмент, підтримували продуктивне та здорове робоче середовище з можливостями для відновлення та професійного зростання. Під кінець року провели традиційну щорічну вечірню подяку, під час якої збираємо друзів та друзів, партнерів, щоб подякувати їм за ще один рік разом. У розбудові інституційності нас підтримує наш постійний партнер IM Swedish Development Partner та Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA). Завдяки цій підтримці ми впевненіше дивимося у майбутнє та плануємо роботу на довгу дистанцію.

Зустріч команди під час рефлексії року

У 2025 році ми успішно пройшли чотири проєктні аудити. Основним досягненням у цій сфері для себе вважаємо успішний фінансовий аудит трирічного проєкту «Нова економіка Івано-Франківська», який ми реалізували за кошти Європейського Союзу у співпраці з чотирма партнерами. Інші завершені проєкти, які пройшли аудит і також не мали суттєвих зауважень до фінансової звітності та закупівель, — це щорічна підтримка від IM Swedish Development Partner, проєкт UPGRADE, що фінансувався Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини і виконувався GIZ за підтримки At Stake gGmbH та в тісній співпраці з українськими та міжнародними партнерами, а також фінансовий моніторинг використання коштів УВКБ ООН на ремонтні роботи двох об'єктів КО-ХАТИ.

КО- ХАТИ

ВСТУП

ВІДКРИТТЯ НОВИХ ДОМІВОК У 2025 РОЦІ

ПРОЄКТ ДОВГОСТРОКОВОГО ДОСТУПНОГО ЖИТЛА «ЗІРОЧКА»

ПОКРАЩЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ДІЮЧИХ ШЕЛТЕРІВ

2025 рік став періодом практичної реалізації довгострокових житлових рішень у контексті системних змін у галузі. У цьому контексті КО-ХАТИ зосередилися на трьох стратегічних пріоритетах:

- розвитку довгострокового житла та сталої фінансової моделі;
- формуванні житлових спільнот;
- посиленні інституційної спроможності БО «Благодійний фонд “КО-ХАТИ”» для масштабування моделі неприбуткового житла в Україні.

У 2026 році планується ухвалення нового Закону «Про основні засади житлової політики», що формує сучасну правову основу для розвитку соціального та неприбуткового житла в Україні; практичний досвід КО-ХАТИ став частиною ширшого професійного діалогу, який супроводжував ці зміни.

ДОВГОСТРОКОВЕ ЖИТЛО ТА ФІНАНСОВА СТАЛІСТЬ

Завершено будівельні роботи у Шипинках (14 квартир) та Городку (28 квартир), що забезпечило родинам перехід із тимчасових умов до стабільного житла. Розпочато реновацію 48 кімнат для проживання у Калуші — найбільшого проєкту КО-ХАТИ. Паралельно розроблено та адаптовано фінансову модель управління комплексом

у м. Калуш як приклад сталої моделі неприбуткового житла в українському контексті.

Продовжується програма покращення умов проживання у двадцяти колективних прихистках для близько 2000 мешканців_ок, що дозволило суттєво покращити базові умови проживання.

РОЗВИТОК СПІЛЬНОТ

КО-ХАТИ продовжили розвивати підхід, у якому житло — це спільнота. У Шипинках відбулися толоки, зустрічі з потенційними мешканцями_ками, відкриття об'єктів і заселення.

Для комплексу «Зірочка» в Калуші запущено публічну програму залучення майбутніх мешканців_ок до культурних і соціальних активностей. Проведено навчання для управителів_ок трьох житлових будівель як основу для сталої експлуатації та самоврядування. Також розроблено унікальну систему відбору мешканців_ок для Калуша — з прозорими критеріями та соціальною чутливістю.

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ВПЛИВ

У 2025 році КО-ХАТИ посилювали свою інституційну основу. За підтримки партнерів FutureLink розроблено та фіналізовано стратегію розвитку БО «БФ “КО-ХАТИ”», що визначає довгострокові цілі, показники впливу та пріоритетні напрями роботи.

Анна Добрава, архітекторка, співзасновниця МЕТАЛАБ та КО-ХАТИ

ШИПИНКИ, ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Відкриття довготривалого житла для ВПО в с. Шипинки, Вінницька область

- **Площа:** 460 м²
- **Кількість місць:** 14 квартир для близько тридцяти людей
- **Головні партнери:** Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), ІКЕА Рітейл Україна

Це перше житло, яке КО-ХАТИ створили у Вінницькій області, і вже восьме в Україні загалом.

Будівля, що раніше була гуртожитком, за ініціативою власника передана у комунальну власність громади. Після перепланування та капітального ремонту вона стала частиною муніципального житлового фонду. У будівлі облаштовано 14 квартир, одна з яких — інклюзивна, а також спільна пральня.

КО-ХАТИ провели повне оновлення будівлі: перепланування приміщень, ремонт, облаштування сучасними кухнями та меблями. Житло надали людям, які втратили свої домівки внаслідок війни. У Копайгородській громаді вони мають можливість працевлаштуватись — тут працює місцевий агрохолдинг, який забезпечує людей роботою.

Святкування відкриття з командою, мешканцями та гостями

Відремонтована і обладнана кімната у будівлі

«Я особисто мріяла про таке житло для людей в нашій громаді. В основному у нас сільська місцевість, це перший проєкт з соціальним житлом для проживання внутрішньо переміщених осіб. Хочеться, щоб люди не мали разючої різниці між тим, як вони жили раніше і як матимуть зараз»,

— зазначає Людмила Кушнір, голова Копайгородської громади.

Людмила Кушнір,
голова Копайгородської громади

ГОРОДОК, ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Відкриття довготривалого житла для ВПО в м. Городок, Хмельницька область

- **Площа:** 1068 м²
- **Кількість місць:** 24 квартири
- **Головні партнери:** Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), IKEA Рітейл Україна

Двоповерхова будівля раніше була дитячим садочком, який громада готова перевести в житловий фонд. Велика площа дає можливість розмістити квартири для сімей різного типу.

Наша команда розробила проектно-кошторисну документацію реконструкції будівлі під зміну функції, експертизу, координувала будівельні роботи й облаштовувала простори. У двадцяти чотирьох квартирах, зокрема одній інклюзивній, вже проживають люди, які втратили свій дім через війну.

Довгострокове житло в м. Калуш, Івано-Франківська область

- **Площа:** 2000+ м2
- **Кількість місць:** 48 кімнат для проживання
- **Головний партнер:** Nadacia Habitat for Humanity International

Колишній дитячий садок «Зірочка» в Калуші перетворюється на дім для внутрішньо переміщених людей. У 2025 році ми розпочали будівництво, провели основні будівельні роботи, встановили теплові насоси й отримали заявки на проживання. Для цього розробили прозору автоматизовану систему відбору, яка враховує різні критерії: склад сім'ї, стан працездатності, фінансовий стан, статус наявного житла тощо. В Калуші ми створюємо пілотну модель управління житлом після реконструкції. Ще десять років після завершення будівництва команда фонду буде займатися менеджментом цього житла.

Набір мешканців відбудеться за принципом соціального міксу та найбільшої потреби. Для нас важливо, щоб у громадах, де ми створюємо житло, були можливості для роботи й відбувалась інтеграція ВПО в спільноти. Тому активно співпрацюємо з місцевою владою на всіх етапах реалізації.

Проживання в комплексі не буде безкоштовним — команда КО-ХАТИ розробила спеціальний соціальний тариф: сервісний збір, який покриває

витрати на підтримку будівлі та дозволяє формувати ремонтний фонд. Цей тариф нижчий за ринкові ціни на оренду.

Фасади будівлі колишнього садка «Зірочка» у Калуші до і після реновації

«Робити щось уперше — надзвичайно захопливо, але водночас дуже складно. Ми усвідомлюємо, що зміни необхідні, і саме тому наважуємося їх впроваджувати. На цьому шляху ми постійно стикаємося з відсутністю рішень та критичним браком ресурсів. Не зупинятися нам допомагає впевненість у тому, що ці зміни справді потрібні.

Сподіваюся, що наступні проєкти реалізовуватимуться значно легше, адже ми вже багато чого випробували на практиці. І йдеться не лише про дизайн, а передусім про процеси: процедури відбору мешканців, співпрацю з містом, вибір підрядників, модель управління житлом, залучення місцевої громади. Хочу бачити в Україні більше таких проєктів, як «Зірочка» в Калуші».

АНАСТАСІЯ ПОНОМАРЬОВА, АРХІТЕКТОРКА,
КЕРІВНИЦЯ ПРОЄКТУ «ЗІРОЧКА»

«“Зірочка” у 2025 році для мене — це початок будівництва, хаосу, палаючих дедлайнів, відряджень з Києва до Івано-Франківська по декілька разів на місяць. І кінець будівництва — ще більше роботи, але картинка вже збирається, душа потрошки гріється від цього».

ВАРВАРА ЯГНИШЕВА,
АРХІТЕКТОРКА ПРОЄКТУ «ЗІРОЧКА»

Будівництво в м. Калуш фінансується генеральним партнером Nadacia Habitat for Humanity International, проте ми залучили значну допомогу від бізнесу у форматі in-kind підтримки (пожертви у вигляді будівельних матеріалів). Диверсифікація фінансових надходжень допомагає зменшувати ризики при довгостроковому плануванні масштабного будівництва, команда активно працювала над цією ціллю протягом року.

Нам допомогли: ArcelorMittal — надали фасадний та даховий лист; IKEA Рітейл Україна — меблі та інші побутові речі; James Hardie Industries

— гіпсоволокнисті плити та фасадний лист; RE-WIN (CH) — двері та сантехніку; Сарагол Україна — забезпечили високоякісну фарбу за спеціальною ціною; Saint Gobain — теплоізоляційні матеріали Isover; Swiss Krono — меблевий матеріал для 45 кухонь; БЕКО — 16 комплектів техніки для спільних пралень та 35 холодильників; Philips Ukraine — вуличне освітлення для благоустрою; Hilti — 27 будівельних інструментів; Промприлад — демонтовані склоблоки, які ми використали для монтажу перестінків у ванних кімнатах.

УРБАН-ХАКАТОН

Площа зеленої зони на території будівлі «Зірочка» — 1 гектар. У травні в співпраці з урбаністичною коаліцією Ro3kvit, естонською спілкою архітекторів (Estonian Association of Architects), Shared City Foundation та іншими партнерами ми провели урбан-хакатон, під час якого дослідили територію навколо майбутнього житла КО-ХАТИ та прилеглий район і оцінили загальну житлову ситуацію в місті. Протягом трьох днів працювали над генеруванням ідей, які ляжуть в основу розробки просторового планування навколо будівлі. Для нас важливо налагоджувати співпрацю між людьми, муніципалітетом і громадським сектором.

Учасники під час урбан-хакатону

Команда з партнерами під час обговорення проєкту в офісі

У Калуші ми розширюємо нашу роль і відповідаємо не лише за архітектурне проектування та будівництво, а й беремо на себе обов'язки управління приміщеннями, в яких проживатимуть люди. Ця нова роль передбачає нові функції: адміністрування та підтримка будівлі в належному стані, акумулювання ремонтного фонду і робота зі спільнотою. Працювати з громадою ми розпочали ще до початку будівельних робіт. Нам важливо, щоб люди були частиною процесів та брали активну участь у житті громади. Ми проводили толоки та спільні зустрічі, презентували проєкт, організували навчання на тему профорієнтації для жінок ВПО з цієї громади. Залучення та відкритість допомагають нам будувати діалог з громадою, реагувати на запити та сприяти самозарадності спільноти мешканців_ок.

«Цей рік для нас був дуже важливим в контексті роботи в Калуші (це наш перший об'єкт у місті) і в контексті того, що тут ми налаштовували всі процеси з нуля для роботи на довгострокову перспективу. Це означає, що усі ми багато працювали на кількох рівнях одночасно: з людьми (нашими користувачами та бенефіціарами), з містом (командою мера та профільними управліннями), з різними партнерами та іншими організаціями, які теж працюють з вразливими групами (Рада ВПО, Cedos та ін.), та з державою на рівні змін до законодавства, які необхідні для функціонування НУО — операторів житла.

Демонстрація наших цінностей та системності в роботі були ключовими для формування міцних та ефективних співпраць. Роботи насправді попереду ще багато, тобто швидких рішень у цьому проєкті немає, кожен крок зважається на предмет того, як те чи інше рішення вплине на кожен зі сторін процесу. І головне в цьому всьому пам'ятати про інтереси власної інституції.»

ІРИНА ЯКОВЧУК,
МЕНЕДЖЕРКА З ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА РОЗВИТКУ ГРОМАДИ БО «БФ «КО-ХАТИ»»

- **Відібраних об'єктів:** 21
- **3 області:** Хмельницька, Івано-Франківська, Вінницька
- **Бюджет:** 430 000 євро
- **Тривалість:** 2024-2026 роки

На четвертому році повномасштабної війни житло, яке мало бути тимчасовим, для багатьох людей стає постійним. За підтримки Німецького міністерства закордонних справ у партнерстві з благодійною організацією «Sign of Hope» ми працювали над проєктом з покращення інфраструктури в екстрених прихистках, де вже перебувають ВПО, щоб вони відповідали нормам законодавства про гідні умови для життя.

У 2025 році ми розробили креслення для меблів, спроєктували простори, отримали консультації спеціалістів щодо інклюзивних рішень, провели закупівлі необхідного обладнання для шелтерів — закупили та доставили побутову техніку для 18 будівель. Також заручились підтримкою ІКЕА Рітейл Україна: компанія забезпечила об'єкти додатковими необхідними меблями.

«Цей проєкт надзвичайно важливий, тому що він спрямований на покращення умов у 21 прихистку для ВПО в трьох областях. Його складність — у великій кількості об'єктів та віддаленості локацій. На початку року ми здійснили моніторингові візити й побачили, що умови проживання

в окремих прихистках залишаються критичними. Люди можуть жити по десять осіб в одному приміщенні та відділяти свій простір шторою. Було важко усвідомити, що десь досі немає гарячої води, а про безбар'єрність часто навіть не йдеться.

У 2025 році найскладнішими для нас стали деякі затримки в реалізації проєкту, проте вже у вересні ми дуже швидко актуалізували потреби й запустили закупівлі, встигли забезпечити технікою всі об'єкти. Це стало важливим результатом 2025 року і дало нам сильну мотивацію продовжувати роботу далі — вже з чітким розумінням наступних кроків».

ЯРИНА ОНУФРІЄНКО,
ПРОЄКТНА МЕНЕДЖЕРКА МЕТАЛАБ

Яна та Василь — родина з Запоріжжя, яка через війну була змушена переїхати до тимчасового прихистку в Коломиї на Прикарпатті. Василь — ветеран війни: у 2023 році під час бойових дій на Луганщині він отримав важке поранення, внаслідок якого йому ампутували обидві ноги, і зараз він пересувається на кріслі колісному. Після лікування та реабілітації в Коломиї він оформив статус ВПО та разом із Яною та її сином переїхав у прихисток, оскільки повернення до прифронтового Запоріжжя залишається небезпечним.

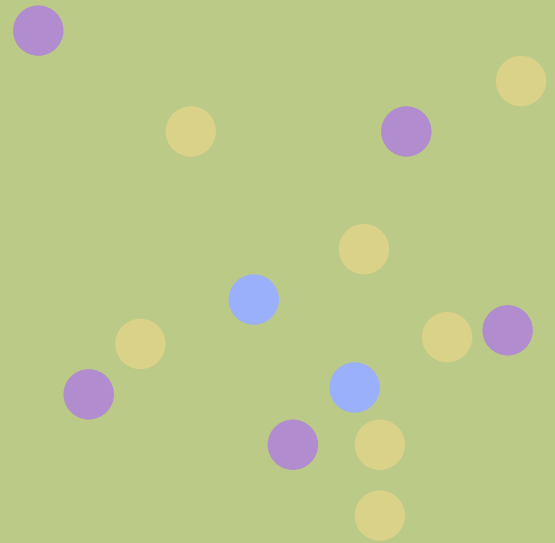
Родина живе в невеликій кімнаті, де бракує місця для зберігання речей і навчання дитини. Для самостійності Василя в побуті критично важливі доступний санвузол і зручна кухня, де він зможе готувати без сторонньої допомоги.

У межах проєкту з покращення умов проживання у тимчасових прихистках за фінансування німецької організації Sign of Hope команда МЕ-ТАЛАБ облаштує в цьому прихистку інклюзивну кухню на першому поверсі та окремий інклюзивний чоловічий санвузол, створені за стандартами доступності. Це підвищить комфорт проживання родин, а також допоможе Василю зберігати незалежність у щоденному житті.

ПОЛЕ

Проект став можливим завдяки співпраці з міжнародними організаціями та програмами: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), IM Swedish Development Partner, Distributed Design Platform, УВКБ ООН, благодійним фондом «Рокада», а також стратегічній співпраці з інноваційним центром «Промприлад» та за фінансування Європейського Союзу в межах проекту «Нова економіка Івано-Франківська» (2022–2025)

БІОЛАБОРАТОРІЯ В ПОЛЕ

КУРС ІЗ ПРОДУКТОВОГО ДИЗАЙНУ

ГРАНТОВА ПРОГРАМА РЕЗИДЕНТСТВА

ПРОДУКТИ, СТВОРЕНІ В ПОЛЕ У 2025 РОЦІ

ПОДІЇ І ВОРКШОПИ ПРОВЕДЕНІ В ПОЛЕ

1000+

М² ПРОСТОРУ

5

МАЙСТЕРЕНЬ

5

ОФІСІВ

80+

ОДИНИЦЬ
ПРОФЕСІЙНОГО ОБЛАДНАННЯ

17

3D-СКАНЕРІВ І ПРИНТЕРІВ

1

БІОЛАБОРАТОРІЯ

684

ВІДВІДУВАЧІВ_ОК ЕКСКУРСІЙ

217

ПОДІЙ

13

РЕЗИДЕНТІВ_ОК

29

ПРОЄКТІВ — В РОБОТІ

ЦЕНТР РОЗРОБОК ТА ПРОДУКТОВОГО
ДИЗАЙНУ ПОЛЕ

БІОЛАБОРАТОРІЯ В ПОЛЕ

Відкриття біолабораторії стало моментом запуску досліджень та експериментів з новими матеріалами. МЕТАЛАБ і раніше працювала з дослідженням сталих матеріалів та пошуком екологічних рішень. Проте зараз ми маємо можливість розробляти такі матеріали в умовах власної професійної біолабораторії. Тут ми більш гнучкі в рішеннях, більш сміливі в дослідженнях, ми можемо надавати додаткову експертизу резидентам і використовувати напрацювання лабораторії в розробці продуктів.

Всередині біолабораторії

Всередині біолабораторії

«Біолабораторія в МЕТАЛАБ з'явилась серед матеріалів, які зазвичай вважають “неживими” — дерева, металу, пластиків. Але насправді саме тут працює те, що рухається, росте і реагує. Бактерії, мікроорганізми, симбіотичні системи та продукти їхньої життєдіяльності стали частиною процесу продуктового дизайну так само, як форма чи конструкція.

Раніше ми говорили про сталість переважно мовою матеріалів і об'єктів. Цей рік показав, наскільки важливо працювати глибше — застосовувати знання і практики на рівні хімії та біотехнологій. Власна біолабораторія в Центрі продуктового дизайну ПОЛЕ дала можливість експериментувати безпосередньо з процесами: вирощувати матеріали, тестувати рецептури, досліджувати стабільність і поведінку систем у часі.

Мій досвід у фармацевті, косметології та розробці гігієнічних засобів допоміг перенести лабораторну логіку в дизайн-середовище. Тут стає очевидно, що біотехнології — не тренд і не декорація, а інструмент відповідального розвитку. Саме вони дозволяють говорити про циркулярність не як про ідею, а як про конкретну практику».

ТЕТЯНА МЕЛЬНИКОВА, БІОТЕХНОЛОГІНЯ

ЦЕНТР РОЗРОБОК ТА ПРОДУКТОВОГО ДИЗАЙНУ ПОЛЕ

КУРС ІЗ ПРОДУКТОВОГО ДИЗАЙНУ

У межах проєкту «Нова економіка Івано-Франківська» ми створили та провели курс із продуктового дизайну, слухачами та слухачками обох форматів якого стали близько 200 осіб.

Щоб забезпечити максимальну доступність і охоплення, програму реалізували у гібридному форматі — поєднавши офлайн- та онлайн-модулі. Професійна мережа МЕТАЛАБ відіграла ключову роль у залученні учасників. Курс зібрав слухачів і слухачок з усієї України — зокрема зі Львова, Харкова, Одеси, Києва, Івано-Франківська та Миколаєва — а також українців і українок, які наразі перебувають за кордоном.

Продуктовий дизайн — основна тема, з якою працює Центр ПОЛЕ, наша експертиза та спеціалісти дозволяють нам поширювати знання та практики.

Учасники курсу під час навчання

Грантова програма проводилась за підтримки The Possible Alliance — альянсу організацій, що розвивають імпакт-підприємництво заради відновлення України

ЛІЛЯ

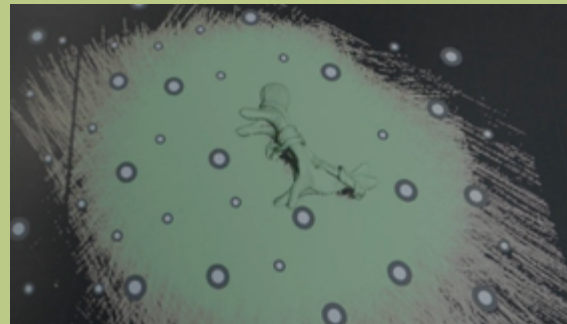
Ліля, мисткиня та резидентка в межах грантової програми, ніколи раніше не працювала з керамікою, але мала велике бажання створити серію авторських виробів. У Центрі ПОЛЕ протягом кількох місяців вона експериментувала з різними техніками ліпки та випалу в керамічній майстерні ПОЛЕ. Ліля працювала над серією виробів з модульної кераміки: малювала ескізи, моделювала їх на планшеті, створювала керамічні вироби.

«Тут в мене нарешті з'явилися можливості створювати. Ті умови, які я мала в коледжі, і які я маю в ПОЛЕ — не до порівняння».

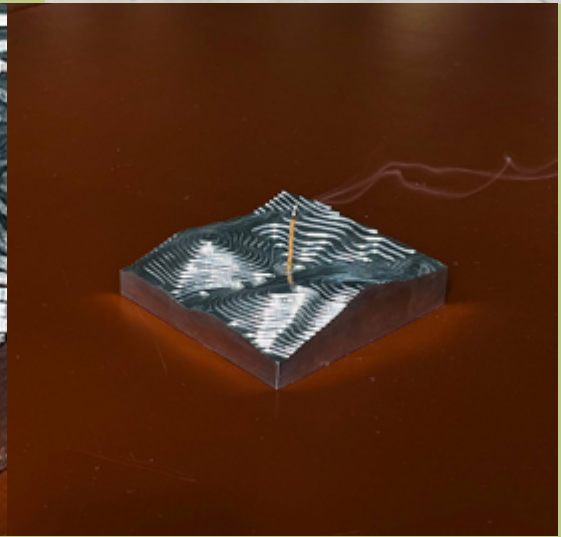

Анна-Зоряна, співзасновниця бренду натуральної косметики та свічок, у межах гранту працювала в біолабораторії над створенням біорозкладних паковань для виробів.

«Нам хотілося, щоб упаковка продуктів нашого бренду була сталою і не шкодила довкіллю. Я приходжу в лабораторію, експериментую з натуральними матеріалами та їх поєднаннями. Тут є дуже багато інгредієнтів і обладнання, з яким я можу працювати, і це дало мені можливість розробляти нові рецепти. Навіть негативний досвід тут я називаю проривом. Тому що коли я тільки прийшла сюди, в мене були лише теоретичні ідеї, які в себе в гаражі я б не змогла втілити. Тут, в лабораторії, я створюю прототип, щоб після закінчення грантової програми я могла імплементувати сталі рішення для бізнесу».

Продукти, створені в ПОЛЕ у 2025 році

Продукти, створені в ПОЛЕ у 2025 році

ЦЕНТР РОЗРОБОК ТА ПРОДУКТОВОГО
ДИЗАЙНУ ПОЛЕ

ПОДІЇ І ВОРКШОПИ ПРОВЕДЕНІ В ПОЛЕ

ВОРКШОП З БІОРЕГІОНАЛЬНОГО
ДИЗАЙНУ

Дослідники та співзасновники з bioregional agency (Відень, Австрія) Якоб Травнік та Гордон Зельбах в межах програми 2025 LINA Fellow приїздили до Івано-Франківська знайомитись із командою МЕТАЛАБ та ПОЛЕ, нашим регіоном, популяризувати циркулярну економіку. В ПОЛЕ організували воркшоп, під час якого напрацьовували можливі сценарії з розвитку біорегіонального дизайну в інфраструктурі міста та регіону, обмінювалися досвідом та знаннями.

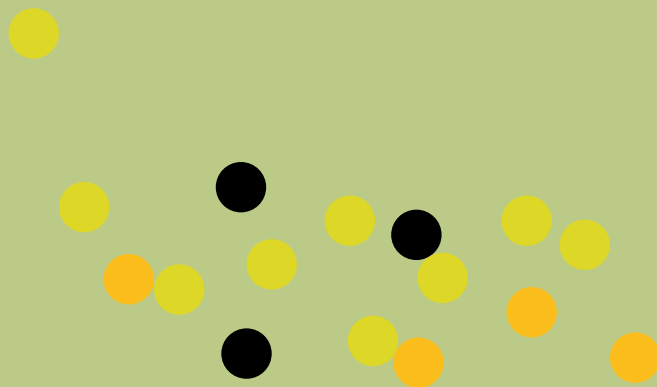
Учасники біорегіонального воркшопу в центрі ПОЛЕ

Об'єкти для роботи під час воркшопу, які принесли учасники

ПОДІЇ

УЧАСТЬ У ПОДІЯХ

- **Онлайн, Україна.** Лекція **Ані й Тані Пашинських для SKVOT** — «Архітектура турботи: дизайн громадських просторів». (МЕТАЛАБ)
- **Лейпциг, Німеччина.** Міждисциплінарний міжнародний воркшоп. Виклики і підходи в питанні реконструкції. (МЕТАЛАБ, КО-ХАТИ)
- **Брюссель, Бельгія.** Самміт **EIT Manufacturing**. Ключова подія, яка об'єднує спільноти дослідників, підприємців, лідерів індустрії та академічні інституції. (ПОЛЕ)
- **Онлайн, Осака.** **NEB goes to Osaka: Kick-Off & Connect!** Розповіли про наш досвід у впровадженні практик та цінностей **New European Bauhaus**. (МЕТАЛАБ)
- **Чикаго, США.** «Construction of Hope exhibition and public talk» в **Архітектурному центрі**. (КО-ХАТИ)
- **Відень, Австрія.** Гостьова лекція **Анни Добрової** у **Технічному університеті Відня**. «Material & Data Driven Design» (КО-ХАТИ)
- **Дублін, Ірландія.** «**International Social Housing Festival**» — міжнародний фестиваль соціального житла. (КО-ХАТИ)
- **Арль, Франція.** «**LUMA days**». Вивчали практики сталих матеріалів. (ПОЛЕ)
- **Львів, Україна.** **Urban Forum**. Ділились своїм підходом до реюзу будівель. (КО-ХАТИ)
- **Берлін, Німеччина.** «**Women in Architecture**», участь **Анастасії Пономарьової** в дискусійній панелі на тему ролі жінок в архітектурі. (МЕТАЛАБ, КО-ХАТИ)
- **Луцьк, Україна.** **Urban Forum**. (КО-ХАТИ)
- **Париж, Франція.** «**Building Ecologically Round Table**» в межах проєкту **'Bridges for Ukraine: Accelerating Opportunities for Reconstructing Ukraine.'** Ділились досвідом в екологічних підходах до реконструкції та будівництва. (КО-ХАТИ)
- **Київ, Україна.** **INSCIENCE Conference**. Біоматеріали нового покоління: між наукою, дизайном і технологією. (ПОЛЕ)
- **Київ, Україна.** Офіційне відкриття проєкту «**Інтегроване міське відновлення в Україні (JGURA)**» (МЕТАЛАБ, КО-ХАТИ)
- **Пріштина, Косово.** **LINA Forum**. Дводенна зустріч представників членів LINA та нового покоління стипендіатів **Spotlight LINA Fellows**. (МЕТАЛАБ)
- **Берлін, Німеччина.** **Vidnova Forum**. Від екстреного реагування до спільноти: як житло може стати турботою в час кризи. (КО-ХАТИ)

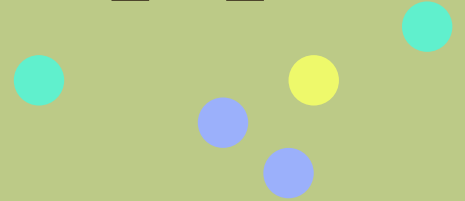
КОМУ

НІКА

ЦІЇ

ТА

МЕДІА

КОМЕНТАР ДЛЯ КАТАЛОГУ ЧЕСЬКОГО ПАВІЛЬЙОНУ З АРХІТЕКТУРНОГО ВЕНЕЦІЙСЬКОГО БІЄНАЛЕ-2023

У 2025 році ми отримали примірник каталогу Чеського павільйону з архітектурного Венеційського бієнале-2023. У публікації зібрані 15 прикладів інноваційних практик з Європи, які показують спрямованість до архітектури, що здатна протистояти сучасним екологічним та соціальним викликам. Довгий час існувала думка: якщо архітектура це твоє покликання, то для того, щоб чогось досягти, треба викладатись на повну аж до професійного вигорання. Тому не так багато жінок-архітекторок стають лідерками в професії, адже в якийсь момент від професійної діяльності їх може відволікати турбота про дітей, родину чи інші обов'язки. Організатори павільйону підняли тему архітектурних практик, створених жінками. Співзасновниці МЕТАЛАБ Анна Пашинська та Анна Доброва дали коментар щодо ролі жінки-архітекторки в колективі, про турботу та команду. Ці коментарі увійшли до каталогу в межах проєкту павільйону.

У листопаді команда проєкту КО-ХАТИ спільно з Громадським радіо випустили пілотний подкаст про соціальне житло. Розмова про важливі проблеми сфери житла, про роботу команди одночасно на «трьох будівельних майданчиках» — розробка моделі соціального житла, реконструкція будівель і розбудова інституції. Близько п'яти тисяч українців та українок прослухали подкаст.

КОЛАБОРАЦІЯ З КОМПАНІЄЮ «ГАЛИЧИНА»

Разом із молочною компанією «Галичина» команда центру ПОЛЕ перетворила кришечки від йогурту на брелоки у формі традиційного «сирного коника». Роботу розпочали з подорожі на косівський ринок, щоб дослідити традицію створення сирних коників.

Поєднавши давнє традиційне ремесло та підхід ПОЛЕ до апсайклінгу створили точні копії сирних коників з перероблених кришечок від йогуртів: у центрі ПОЛЕ відсканували сирного коника в 3D, створили цифрову модель, за допомогою технології фотополімерного 3D-друку виготовили форму, у яку пізніше під тиском залили пластик з подрібнених кришечок від йогуртів. Щоб кожен “коник” вийшов ідеальним — довершували виробу вручну, виготовивши декоративні елементи з переробленого пластику. Колаборація з ПОЛЕ логічно продовжила серію «Галичини» про культуру: традиційний косівський коник отримав сучасну форму з перероблених пластикових кришечок.

Десять створених коників розіграли серед донаторів під час збору для проєкту СО-НАТУ. Зібрані кошти використали на монтаж прозорих перестінків з перевикористаних склоблоків у помешканнях ВПО в Калуші.

НОВИЙ САЙТ ПОЛЕ

У Центру ПОЛЕ з’явився новий сайт pole.works, на якому ми відобразили актуальні сервіси та сфери роботи ПОЛЕ, продемонстрували портфоліо створених продуктів, показали можливості наших майстерень та максимально чітко описали нашу експертизу. Сайт допомагає ПОЛЕ знаходити нових партнерів та ідеї для втілення.

КОМУНІКАЦІЇ ТА МЕДІАПРИСУТНІСТЬ

КЛЮЧОВІ ЗГАДКИ В МЕДІА У 2025-МУ

THE ARCHITECTURAL REVIEW

The Architectural Review — Salvage for Ukraine: wartime economies of reuse. У статті автор Адам Прживара (Adam Przywara) детально описує ініціативи, які займаються будівництвом, переобладнанням або ремонтом житла в Україні, використовуючи архітектурні елементи та вживані матеріали з інших частин Європи.

У статті серед інших організацій згадано досвід КО-ХАТИ з повторного використання матеріалів для будівництва будівель для ВПО.

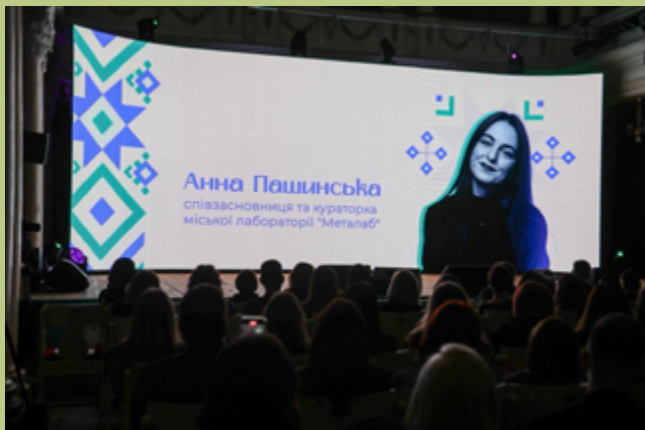
СУСПІЛЬНЕ ВІННИЦЯ

Відеоматеріал про відкриття будівлі КО-ХАТИ в с. Шипинки. Тут наша команда створила 14 квартир для близько тридцяти людей.

СХІДНИЙ ВАРІАНТ

«Як у Калуші перетворюють колишній дитсадок на дім для переселенців і що потрібно знати ВПО зі сходу.» Стаття журналістки Ольги Тарантіної про створення комплексу «Зірочка» у м. Калуш.

Анна Пашинська — серед лідерок «УП 100. Сила жінок». Співзасновниця МЕТАЛАБ Анна є лауреаткою премії «УП 100. Сила жінок». За словами Анни, ця премія — заслуга всієї команди, адже МЕТАЛАБ і наші проєкти, все, що вдалося здійснити — створювалося жінками від самого початку.

ПЛА

НИ НА

МАЙ

БУТНЄ

У 2026 році ми завершимо ремонтні роботи і заселимо нашу будівлю у Калуші. Тут для нас багато нової роботи з людьми, а також управління як будівлею, так і спільнотою. Сподіваємося мати ресурси для подальшого благоустрою території довкола.

В ПОЛЕ будемо більше ділитися своїми знаннями і практиками роботи з природними матеріалами у будівництві.

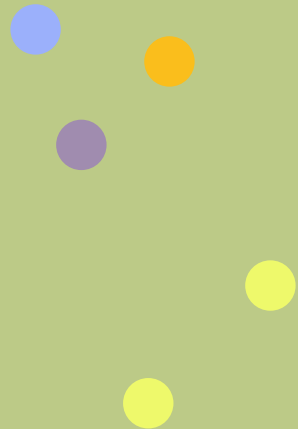
А в сфері організаційного розвитку ми плануємо подальшу диверсифікацію джерел фінансування нашої роботи і хочемо створити систему, що дозволить відстежити вплив нашої роботи на середовище та людей, для яких ми працюємо.

КСЕНІЯ СЕМЕНОВА,
ОПЕРАЦІЙНА ДИРЕКТОРКА МЕТАЛАБ

ФІНА

НСИ

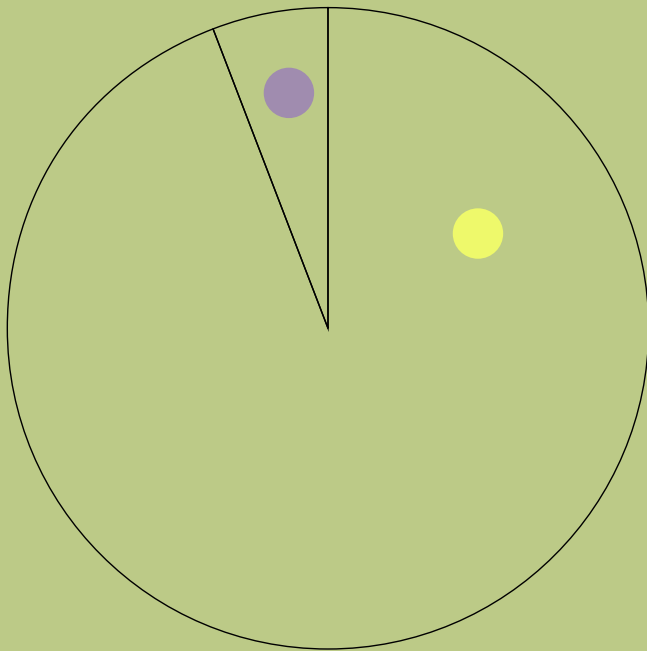

ТИП НАДХОДЖЕНЬ

ВИТРАТИ ПО ПРОГРАМАХ

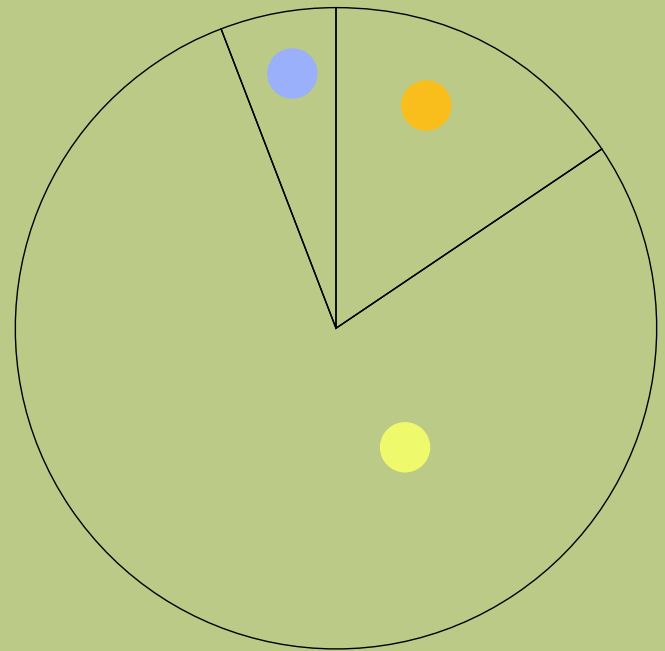
ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
ТИП НАДХОДЖЕНЬ

	ГРАНТОВЕ ФІНАНСУВАННЯ	60 526 971 ГРН
	ІНШЕ	3 642 329 ГРН
	РАЗОМ	64 169 300 ГРН

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
ВИТРАТИ ПО ПРОГРАМАХ

	АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	10 068 954 ГРН
	КО-ХАТИ	50 512 956 ГРН
	ПОЛЕ МЕЙКЕРСПЕЙС	3 587 390 ГРН
	РАЗОМ	64 169 300 ГРН

ПРО

НАС

МЕТАЛАБ — урбаністична лабораторія в Івано-Франківську. Ми займаємося темами сталості, розвитку громад, доступного житла та продуктового дизайну. Проєкти МЕТАЛАБ об'єднують людей зі схожими цінностями довкола різних процесів та продуктів. Зараз у фокусі нашої роботи — Центр продуктового дизайну ПОЛЕ в Івано-Франківську та проєкт КО-ХАТИ — створення доступного житла для тих, хто його втратив через війну.

МЕТАЛАБ Є ЧАСТИНОЮ ТАКИХ МЕРЕЖ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ:

LINA — європейська мережа, що об'єднує університети, дослідницькі центри, музеї, фонди, бієнале та інші інституції з молодими діяч(к)ами, які працюють на перетині архітектури та інших сфер, пов'язаних із просторовою культурою. Мережа отримала фінансування від Creative Europe на продовження програми на 2025–2029 роки.

Distributed Design Platform — платформа обміну та нетворкінгу для європейського руху мейкерства та дизайну.

Swiss Network with Ukraine — мережа, що виникла з невеликої групи в межах архітектурного департаменту ETH Zurich (D-ARCH), яка мала спільну мету та зобов'язання підтримувати українських студентів-біженців, науковців і викладачів, а також сприяти розвитку архітектурної освіти в Україні.

ReWin — об'єднання, яке сприяє культурі повторного використання будівельних матеріалів. Їхня ініціатива «Вікна для України» рятує вживані добре збережені вікна у Швейцарії від утилізації, надаючи їм друге життя в Україні, де вони вкрай необхідні для відновлення пошкоджених обстрілами будинків.

Circular[x]Change — конференція, що об'єднує архітектурні та дизайнерські бюро з різних куточків Європи, щоб разом зосередитись на популяризації повторного використання матеріалів і впровадженні циркулярних будівельних практик.

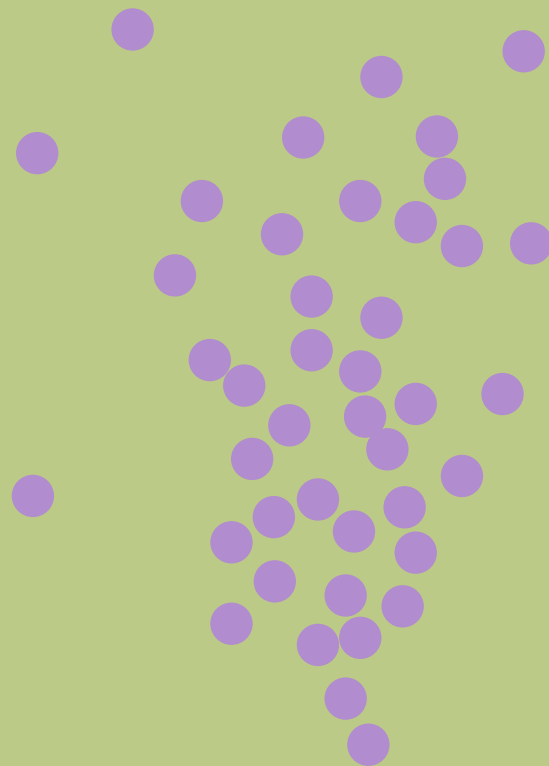
НАГОРОДИ МЕТАЛАБ

Бронза World Habitat Awards — За проєкт КО-ХАТИ

НАШІ

ПАРТ

НЕРИ

НАШІ ПАРТНЕРИ

- At Stake
- ArcelorMittal
- БЕКО
- Данея
- Естонська спілка архітекторів
- Caparol Україна
- Distributed Design Platform
- Nadacia Habitat for Humanity International
- Hudson Wilder
- Hilti
- IKEA Рітейл Україна
- IPSTYLE
- IM Swedish Development Partner
- Forbes Ukraine
- Інтелком
- James Hardie Industries
- LINA
- PPV Knowledge Networks
- Philips Ukraine
- Saint Gobain
- Shared City Foundation
- Sign of Hope
- Swiss Network with Ukraine (CH)
- Swiss Krono

- The Possible Alliance
- Verein RE-Win
- RE-WIN (CH)
- Ro3kvit
- УВКБ ООН
- ГО «Urban Curators»
- Промприлад Артцентр
- Городоцька міська адміністрація
- Громадське радіо
- Департамент інвестиційної політики, проєктів, міжнародних зв'язків, туризму та промоцій міста Івано-Франківської міської ради
- Калуська районна державна адміністрація
- Копайгородська громада
- Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ)
- Промприлад
- Тбіліська архітектурна бієнале
- Вінницька обласна рада
- Хмельницька обласна рада

Дякуємо усім, хто допомагав нам приватними донатами різних розмірів упродовж року.

Ми щиро вдячні нашому надійному партнеру IM Swedish Development Partner та Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA) за фінансування розвитку МЕТАЛАБ як інституції та підтримку підготовки цього звіту та його друкованої версії.

ДЯКУЄМО

Ми дуже вдячні всім, хто вірить у нас, долучається до проєктів, підтримує матеріально, фінансово, комунікаційно чи своєю експертизою. Ваш внесок — це більше, ніж ресурси чи час. Це довіра, спільні цінності й віра в майбутнє України.

ЗАЛИШАЙМОСЯ НА ЗВ'ЯЗКУ!

Стежте за нами в соцмережах, щоб дізнатися більше про життя проєктів, бачити анонси опенколів, подій та ініціатив. Також ми відкриті до ваших запитань і пропозицій.

- **www.metalab.space** або instagram: @metalab.space
- **www.cohaty.org** або instagram: @co.haty
- **www.pole.works** або instagram: @pole.works

METALAB.SPACE
